

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
Den Haag

Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.minbuza.nl

Contactpersoon

Joop Nijssen

T 0031 70 348 4858
DIE-BNC@minbuza.nl

Onze Referentie

DIE-BNC - 733/12

Bijlage(n)

fichedocument

Datum 25 mei 2012

Betreft Informatievoorziening over nieuwe Commissievoorstellen

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij drie fiches aan te bieden die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC).

Fiche 1: Verordening Europese statistiek

Fiche 2: Mededeling Groei voor Griekenland

Fiche 3: Mededeling Een strategie voor elektronisch aanbesteden

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,

Ben Knapen

Fiche 1: Verordening Europese statistiek

1. Algemene gegevens

Titel Voorstel: Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 223/2009 betreffende de Europese statistiek.

Datum Commissiedocument:

17 april 2012

Nr. Commissiedocument:

COM (2012) 167

Prelex:

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=201508

Nr. Impact-assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board:

Niet van toepassing

Behandelingstraject Raad:

Naar verwachting Ecofin Raad

Eerstverantwoordelijk ministerie:

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie/Centraal Bureau voor de Statistiek

Rechtsbasis, stemwijze Raad, rol Europees Parlement en comitologie

- a) *Rechtsbasis* artikel 338, eerste lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).
- b) *Stemwijze Raad en rol Europees Parlement:*
Gewone besluitvormingsprocedure: gekwalificeerde meerderheid Raad, medebeslissingsrecht Europees Parlement.
- c) *Gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen:*
Het voorstel voorziet in artikel 12, lid 2 in gedelegeerde handelingen door de Commissie.
De Commissie krijgt de bevoegdheid om voor een periode van vijf jaar gedelegeerde handelingen vast te stellen. Het gaat hierbij om het vaststellen van specifieke kwaliteitsvereisten, zoals streefwaarden en minimumnormen voor de productie van statistieken.
Het voorstel voorziet ook in uitvoeringshandelingen. De Commissie krijgt de bevoegdheid om op basis van artikel 23 door middel van de onderzoeksprocedure uitvoeringshandelingen vast te stellen. Het gaat hierbij om de regelingen, voorschriften en voorwaarden voor toegang tot

vertrouwelijke gegevens voor wetenschappelijke doeleinden op het niveau van de Unie. In dit geval wordt de Commissie bijgestaan door het Comité voor het Europees Statistisch Systeem.

2. Samenvatting BNC-fiche

Korte inhoud voorstel

Deze voorgestelde maatregelen zijn het vervolg op de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad; naar een robuust kwaliteitsbeheer voor de Europese statistiek¹ in het kader van de verdere versterking van de governance van het Europees Statistisch Systeem. Deze maatregelen werden gesteund door de Raad (Ecofin) in juni 2011². Verder refereert de Commissie aan het belang van kwalitatief hoogwaardige en onafhankelijke statistieken ten aanzien van de statistische implicaties zoals reeds vastgelegd in de wetgeving (six-pack) voor een sterker economisch bestuur in de Eurozone en de Europese Unie.

Met het onderhavige voorstel beoogt de Commissie het bestaande juridisch kader³ voor de ontwikkeling, productie en verspreiding van Europese statistieken, te herzien. Het belangrijkste doel van de herziening is de governance in het Europees Statistisch Systeem verder te versterken omdat er recentelijk tekortkomingen zijn aangetroffen ten aanzien van de professionele onafhankelijkheid. De professionele onafhankelijkheid van de Nationale Statistische Instanties (NSI's), en in het bijzonder de Hoofden van deze instanties staan in het voorstel centraal, omdat de onafhankelijkheid van deze personen bij de uitoefening van hun taak een belangrijke voorwaarde is voor de onafhankelijkheid van de Nationale Statistische Instanties, naar Nederlandse best practice. Om de administratieve lasten en de kosten voor het bedrijfsleven en voor de statistische instanties te verminderen, stelt de Commissie verder voor dat de NSI's, uitsluitend ten behoeve van statistische doeleinden, kosteloos toegang krijgen tot en gebruik kunnen maken van gegevens uit registraties. Tevens worden de lidstaten op basis van de verordening verplicht soft-law instrumenten te ondertekenen en te implementeren⁴. Daarnaast stelt de Commissie voor dat zij de bevoegdheid krijgt om gedelegeerde handelingen vast te stellen op grond van artikel 290 VWEU en uitvoeringshandelingen op grond van artikel 291 VWEU.

Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

Nederland acht artikel 338, eerste lid, VWEU de juiste rechtsbasis voor dit voorstel. Het betreft hier een gedeelde bevoegdheid. Nederland beoordeelt de subsidiariteit positief. Nederland beoordeelt de proportionaliteit van het voorstel in de huidige vorm negatief.

¹ Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie; Tweede Kamer, vergaderjaar 2010–2011, 22 112, nr. 1176

² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/126451.pdf

³ Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 betreffende de Europese statistiek

⁴ De Engelstalige tekst is hierin duidelijker dan de Nederlandstalige tekst: Member States shall take all necessary measures to implement the Code of Practice in order to maintain confidence in their statistics. To this effect, each Member State, represented by its government, shall Sign and implement a "Commitment on Confidence in Statistics" whereby specific policy commitments are made to implement the Code.

Nederlandse positie

Nederland verwelkomt het voorstel. Het voorstel sluit wat betreft de versterking van de governance grotendeels aan bij de visie van het Kabinet op de toekomst van de Economische en Monetaire Unie⁵.

Nederland beschouwt de voorliggende verordening als een belangrijke maatregel ter verbetering van de onafhankelijkheid van de NSI's – conform de Nederlandse best practice. Nederland staat echter afwijzend tegenover het onderdeel van het voorstel om in de verordening vast te leggen dat de lidstaten verplicht worden een juridisch niet bindend instrument – vertrouwensverbintenissen - te ondertekenen. Volgens Nederland kan dit alleen op vrijwillige basis. Aandachtspunt is verder de positie van Eurostat als statistische dienst van de Europese Unie. De verordening bevat een aantal maatregelen ter versterking van de onafhankelijkheid van de NSI's en hun directeuren generaal; deze zijn echter niet van toepassing op Eurostat. Naar het oordeel van het Kabinet zijn de huidige voorstellen ten aanzien van de onafhankelijkheid van Eurostat onvoldoende.

3. Samenvatting voorstel

Inhoud voorstel

Het onderhavige voorstel voorziet in een herziening van verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 betreffende de Europese statistiek. Het voornaamste doel is de statistische governance binnen het Europees Statistisch Systeem verder te versterken. In dit kader is de onafhankelijkheid van de nationale instituten voor de statistiek en van Eurostat van essentieel belang. Het onderhavige voorstel legt verder de nadruk op de positie van de Hoofden van NSI's (directeuren generaal) van deze instituten. De verordening regelt dat de directeuren generaal van de NSI's op transparante wijze en alleen op grond van professionele criteria worden benoemd. De verordening schrijft verder voor dat deze functionarissen binnen het nationale statistisch systeem beslissingsbevoegdheid hebben ten aanzien van statistische processen, statistische methoden, statistische normen en procedures evenals over de inhoud en het tijdstip van statistische berichten en publicaties voor alle Europese statistieken. Daarnaast schrijft de verordening voor dat het NSI op nationaal niveau een coördinerende taak heeft. Deze coördinerende taak heeft betrekking op alle andere nationale instanties⁶ die belast zijn met de productie van Europese statistieken. Vervolgens verplicht de verordening de lidstaten, vertegenwoordigd door hun regeringen op het hoogste politieke niveau, een vertrouwensverbintenis voor de statistiek te tekenen, waardoor de lidstaten zich tegelijkertijd verplichten de Europese praktijkcode voor de statistiek volledig te implementeren.

⁵ Brief van de Ministers van Algemene Zaken, van Financiën, van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en van de Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken; Tweede Kamer, vergaderjaar 2010–2011, 21 501-07, nr. 839

⁶ Bijvoorbeeld De Nederlandsche Bank (DNB). Tussen het CBS en DNB bestaat al sinds 2006 een samenwerkingsovereenkomst.

Om de administratieve lasten en kosten voor de samenstelling van Europese statistieken te verminderen, schrijft de verordening voor dat de Commissie (Eurostat) en de Nationale Statistische Instituten (NSI's) binnen hun respectievelijke bevoegdheden, en voor zover noodzakelijk voor de ontwikkeling, productie en verspreiding van Europese statistieken, gebruik kunnen maken van bestaande registraties. In dit kader worden eveneens maatregelen voorgesteld dat, voor zover nodig de Commissie (Eurostat) op EU-niveau en de NSI's op nationaal niveau betrokken worden bij het ontwerp, de ontwikkeling en de beëindiging van registraties.

Vervolgens wordt voorgesteld om de Commissie bevoegdheden te geven om op basis van artikel 290 VWEU, gedelegeerde handelingen vast te stellen voor de uitwerking van specifieke kwaliteitseisen, en op basis van artikel 291 VWEU uitvoeringshandelingen vast te stellen ten aanzien van voorschriften en voorwaarden voor de toegang tot vertrouwelijke gegevens voor statistische en wetenschappelijke doeleinden op het niveau van de Unie.

Impact assessment Commissie

Er is geen Impact assessment door de Commissie opgesteld.

4. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

a) Bevoegdheid

De Commissie baseert haar voorstel op artikel 338, eerste lid 1, VWEU. Op grond van dit artikel nemen het Europees Parlement en de Raad volgens de gewone wetgevingsprocedure maatregelen aan voor de opstelling van statistieken wanneer dat voor de vervulling van de taken van de Unie nodig is. Volgens Nederland is dat de juiste rechtsgrondslag.

b) Functionele toets:

- Subsidiariteit: positief

Het kabinet onderschrijft het oordeel van de Commissie ten aanzien van de subsidiariteit.

Het doel van de verordening, namelijk het vaststellen van een herziening van het bestaande juridisch kader voor geharmoniseerde en vergelijkbare Europese statistieken, kan het beste op Europees niveau worden bereikt.

- Proportionaliteit: negatief

Op basis van het proportionaliteitsbeginsel dient de inhoud en de vorm van het optreden van de Unie niet verder te gaan dan noodzakelijk om de doelstellingen van de Unie te verwezenlijken.

Nederland staat afwijzend tegenover het onderdeel van het voorstel dat de lidstaten in een wetgevingshandeling verplicht worden om soft-law instrumenten te ondertekenen en te implementeren. Volgens Nederland kan dit alleen op vrijwillige basis. Tevens vindt Nederland dat het voorstel onvoldoende waarborg biedt voor de versterking van de onafhankelijkheid van Eurostat.

- c) *Nederlands oordeel over de voorstellen op het gebied van gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen:*

De verordening bevat voorstellen om de Commissie bevoegdheden te geven om gedelegeerde handelingen vast te stellen voor de uitwerking van specifieke kwaliteitseisen. Nederland plaatst kanttekeningen bij dit voorstel. Wat Nederland betreft gaat het hier om technische uitvoeringsmaatregelen, die naar het oordeel van Nederland beter kunnen worden vastgesteld in uitvoeringshandelingen. Nederland kan instemmen met de door de Commissie voorgestelde uitvoeringshandelingen, aangezien het een technische uitwerking van niet-essentiële delen van de verordening betreft, waarbij de Commissie goed het initiatief kan nemen.

5. Implicaties financieel

- a) *Consequenties EU-begroting*
n.v.t.

- b) *Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/ of decentrale overheden*

De verordening heeft naar verwachting geen financiële consequenties voor Nederland, omdat de voorgestelde maatregelen goed aansluiten bij de bestaande Nederlandse praktijk, zoals geregeld in de Wet op het Centraal Bureau voor de Statistiek van 20 november 2003.

Mogelijk kunnen wel kosten verbonden zijn aan de uitvoeringshandelingen, omdat de gevolgen van de uitvoeringshandelingen zouden kunnen afwijken van de bestaande Nederlandse praktijk. De omvang hiervan is op voorhand echter niet te kwantificeren. Voor wat betreft de eventuele toekomstige financiële gevolgen geldt, dat deze dienen te worden ingepast op de begroting van het beleidsverantwoordelijke departement, conform de regels voor de budgetdiscipline.

- c) *Financiële consequenties (incl. personele) voor bedrijfsleven en burger*
Geen

- d) *Gevolgen voor regeldruk/administratieve lasten voor rijksoverheid, decentrale overheden, bedrijfsleven en burger*

Een belangrijk doel van de verordening is om op Europees niveau een wetgevingskader op te stellen zodat voor de samenstelling van Europese statistieken uitgebreider gebruik kan worden gemaakt van bestaande registers en administratieve bronnen. Hierdoor zullen naar verwachting in de toekomst de kosten voor het verzamelen van gegevens en de administratieve lasten voor bedrijven en personen in de Europese Unie verder worden gereduceerd. Omdat in Nederland reeds de wettelijke toegang tot en het gebruik van registerdata zijn geregeld en veel gebruik wordt gemaakt van aanwezige overheidsregisters, zullen de voorgestelde maatregelen voor Nederland niet tot een significante reductie in de administratieve lasten leiden.

6. Implicaties juridisch

- a) *Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid (inclusief toepassing van de lex silentium positivo)*
n.v.t.
- b) *Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen en kaderbesluiten), dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid*
Deze verordening treedt in werking op de 20^e dag volgende op die van haar bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Unie. Voor Nederland is dat haalbaar.
- c) *Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling*
n.v.t.

7. Implicaties voor uitvoering en handhaving

De voorgestelde maatregelen sluiten goed aan op de bestaande Nederlandse praktijk, zoals geregeld in de Wet op het Centraal Bureau voor de Statistiek.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

Geen

9. Nederlandse positie

Nederland verwelkomt het voorstel en is op de meeste onderdelen positief, maar op enkele onderdelen negatief. Nederland kan het voorstel steunen ten aanzien van de voorgestelde maatregelen in het kader van de versterking van de onafhankelijkheid van de Nationale Statistische Instituten (NSI's) en de Hoofden van de NSI's. Hiermee wordt op Europees niveau invulling gegeven aan de Nederlandse bestaande praktijk. Daarnaast steunt Nederland het voorstel ten aanzien van het verder gebruik van bestaande registers en administratieve bronnen voor de samenstelling van de Europese statistieken. Wel dient naar het oordeel van Nederland in de wetstekst te worden verduidelijkt dat het in dit kader dient te gaan om registraties die worden bijgehouden in verband met de uitvoering van een wettelijke taak. Hiermee wordt gehandeld in lijn met de Nederlandse bestaande praktijk.

Nederland stemt niet in met het onderdeel van het voorstel dat de lidstaten in een wetgevingshandeling verplicht worden om soft-law instrumenten te ondertekenen en te implementeren. Dit kan volgens Nederland alleen op vrijwillige basis. Daarom zal Nederland in samenwerking met gelijkgezinde lidstaten er op aandringen dat het voorstel op dat onderdeel wordt aangepast.

Nederland vindt dat de Commissie met dit voorstel onvoldoende maatregelen neemt om de professionele onafhankelijkheid van het Europees bureau voor de statistiek (Eurostat) te versterken. Nederland acht het van essentieel belang dat de onafhankelijkheid van Eurostat wordt versterkt. Naar het oordeel van Nederland dienen voor Eurostat dezelfde bepalingen te gelden als voor de Nationale Statistische Instituten. Zo dient het Hoofd van Eurostat (directeur generaal) op het niveau van de Unie dezelfde bevoegdheden en verantwoordelijkheden te krijgen als de Hoofden van NSI's (directeuren generaal) op lidstaat niveau. Dit geldt ook voor bijvoorbeeld de benoemingswijze. Daarom zal Nederland in samenwerking met gelijkgezinde lidstaten zich maximaal inzetten dat in het voorstel deze omissie hersteld wordt. De Raad (Ecofin) heeft op 30 november 2011⁷ in haar conclusies over EU-statistieken eveneens verzocht de onafhankelijkheid van Eurostat te versterken.

⁷ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/126451.pdf

Fiche 2 : mededeling Groei voor Griekenland

1. Algemene gegevens

Titel voorstel

Mededeling van de Commissie aan het EP, de Raad, de ECB, het EESC, het Comité van de Regio's en de EIB over Groei voor Griekenland

Datum Commissiedocument

18 april 2012

Nr. Commissiedocument

COM (2102) 183

Pre-lex

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=201520

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board

n.v.t.

Behandelingstraject Raad

Ecofin Raad

Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Financiën

2. Essentie voorstel

Doel van deze mededeling is om de positieve effecten te laten zien van implementatie van het tweede economische aanpassingsprogramma op de fundamentele voorwaarden voor groei, investeringen en sociale vernieuwing in Griekenland.

In de mededeling wordt ingegaan op de gevolgen van de crisis, op de lopende financiële steun uit de EU-begroting en op de wijze waarop EU-beleid groei en werkgelegenheid in Griekenland kan helpen bevorderen. De mededeling bouwt inhoudelijk voort op het tweede economische aanpassingsprogramma en is bedoeld om punten te identificeren waarop Griekenland snel resultaat kan boeken.

Naast het uitgangspunt dat herstel van de houdbaarheid van de overheidsfinanciën en van de concurrentiepositie voorwaarden zijn voor het slagen van een groeiagenda, worden daarbij de volgende clusters van maatregelen en initiatieven opgesomd:

(i) Stimuleren van het Griekse bedrijfsleven: gebruik van EU-middelen voor MKB (recent is afgesproken om € 4 mld. vanuit structuurfondsen in te zetten voor het MKB, naast € 1 miljard voor een MKB-garantiefonds), leningen van de Europese Investeringsbank (EIB) voor het MKB en steun vanuit structuurfondsen voor ondernemersopleidingen. Ook zou het concurrentievermogen gestimuleerd kunnen worden door het verbeteren van overheidsprocedures, zoals snellere verstrekking van vergunningen en aanbestedingen, verkorting van douaneformaliteiten en het verkorten van het traject voor het opstarten van nieuwe bedrijven. Daarnaast zou vrije concurrentie in prijsvorming bevorderd moeten worden, waardoor de marktwerking wordt verbeterd, en zijn aanpassingen nodig in het systeem van collectieve loonvorming en verlaging van de sociale bijdragen in de arbeidskosten. Verder dienen banken te worden geherkapitaliseerd om de liquiditeitsstroom naar het Griekse bedrijfsleven weer op gang te brengen. Tot slot is het nodig om essentiële infrastructuur zoals energie en transport te moderniseren en te privatiseren. Daarbij zou het risicodelingsinstrument voor programmalanden¹ behulpzaam kunnen zijn: de betreffende lidstaten kunnen dan een deel van hun structuurfondsgeld inzetten als bankgarantie voor de EIB of andere organen met een publieke taak, waardoor meer leningen beschikbaar komen voor grote infrastructuurprojecten en productieve investeringen. Dit instrument is onlangs goedgekeurd door de Raad.

(ii) beperken van sociale gevolgen van de crisis en modernisering van de arbeidsmarkt: de middelen die Griekenland vanuit het Europees Sociaal Fonds (ESF) ontvangt zouden beter benut kunnen worden, bijvoorbeeld voor herscholing, stages en ondernemerschap voor jongeren en korte contracten voor kansarme groepen. Ook zou de kwaliteit van het lagere beroepsonderwijs verbeterd moeten worden. Verder zouden sociale programma's meer gericht moeten worden op bescherming van kwetsbare groepen, en zouden bij pensioenverlagingen de laagste pensioenen moeten worden ontzien.

(iii) modernisering van de Griekse overheidsadministratie: om efficiënter en effectiever te werken is het nodig om een duidelijke taakverdeling af te spreken tussen verschillende overheidsorganen. Ook is het nodig om 1 centraal punt aan te wijzen waar het hervormingsproces wordt gecoördineerd. Via het Europees Sociaal Fonds worden administratieve hervormingen financieel ondersteund. Verder moet het belastingstelsel worden herzien, met minder uitzonderingen en mogelijkheden voor ontduiking en betere naleving. Het Gerechtelijk apparaat moet worden hervormd, met eenvoudigere en snellere procedures en alternatieve manieren van geschilbeslechting. In de zorgsector zou de administratie verbeterd moeten worden om effectiever en goedkoper te werken. Verder is het van belang dat Griekenland de pensioen-hervorming voltooit, om de houdbaarheid van het pensioenstelsel te verbeteren.

¹ Voor een toelichting zie BNC-fiche 2212, nr 1267 over Commissievoorstel COM(2011) 655: wijziging verordening risicodelende instrumenten mbt. financiële stabiliteit.

Voor zover EU-financiering nodig is, kan dit volgens de mededeling geschieden door bestaande fondsen beter in te zetten. Hoewel er geen gebrek is aan EU-middelen voor de ondersteuning van projecten in Griekenland, worden de mogelijkheden van de structuurfondsen om groei te bevorderen nog niet volop benut. Dat komt o.m. door administratieve knelpunten. Daarom wordt ook bezien hoe de administratieve procedures aan Griekse zijde kunnen worden verminderd, zodat EU-middelen sneller kunnen worden besteed.

Er was reeds afgesproken dat € 4 miljard van de Griekse structuurfondsmiddelen beschikbaar zal worden gesteld als steun voor het MKB, ondermeer als werkkapitaal en garanties voor leningen aan MKB-bedrijven. Ook kijkt de Commissie samen met Griekenland welke acties de meeste prioriteit zouden moeten krijgen bij de besteding van EU-middelen, zoals bestrijding van jeugdwerkloosheid.

Verder wordt via de Task Force Griekenland, die in juli 2011 is opgericht, technische bijstand van lidstaten en internationale organisaties aangeboden aan de Griekse overheid. Dit kan ondermeer worden ingezet voor het hervormen van de overheid en het belastingstelsel en bij het verbeteren van het ondernemersklimaat.

3. Wat is de Nederlandse grondhouding ten aanzien van de bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit van deze mededeling en de eventueel daarin aangekondigde concrete wet- en regelgeving? Hoe schat Nederland de financiële gevolgen in, alsmede de gevolgen op het gebied van regeldruk en administratieve lasten?

De Nederlandse grondhouding t.a.v. de bevoegdheid van de EU, de subsidiariteit en proportionaliteit is positief. Voor zover de mededeling betrekking heeft op de inzet van Europese middelen, instituties of expertise, is de EU bevoegd en de voorstellen lijken in verhouding tot het te bereiken doel.

Ook voor de voorstellen die betrekking hebben op de acties die de Griekse overheid zou moeten nemen is de Nederlandse grondhouding positief, aangezien deze voorstellen in lijn zijn met de voorwaarden die zijn vastgelegd in het Memorandum of Understanding (MoU) dat is afgesloten met Griekenland in het kader van het tweede economische aanpassingsprogramma.

De voorstellen vergroten de kans op een succesvolle implementatie van het Griekse aanpassingsprogramma en op een verbetering van de economische situatie in Griekenland; dit is in het belang van de gehele eurozone en de gehele EU.

Financiële gevolgen: Voor zover EU-financiering nodig is, kan dit volgens de mededeling geschieden door bestaande fondsen beter in te zetten. Voor Griekenland is in de periode 2007-2013 ruim € 20 miljard beschikbaar aan structuur- en cohesiefondsen, maar ongeveer de helft van deze middelen heeft nog niet tot betaling geleid. Wanneer deze fondsen alsnog tot uitbetaling komen, leidt dit niet tot extra 'vastleggingskredieten', maar mogelijk wel tot extra betalingskredieten in de EU-begrotingen voor 2012 t/m 2015. Het precieze bedrag is moeilijk in te schatten (de Commissie verstrekt geen

ramingen van betalingen per lidstaat), maar omdat het een initiatief voor één enkele lidstaat betreft, is het effect daarvan waarschijnlijk beperkt.

De voorstellen hebben geen gevolgen voor Nederland op het terrein van regeldruk en administratieve lasten.

4. Nederlandse positie over de mededeling

De mededeling biedt een nuttig overzicht van lopende acties op EU-niveau om de Griekse economie te hervormen en initiatieven die de Griekse overheid op korte termijn kan nemen om de concurrentiepositie te verbeteren. Nederland onderschrijft in grote lijnen de bevindingen in de mededeling.

Zoals ook in de brief aan de Kamer van 20 maart 2012 is gemeld (Kamerstuk 21501-07-893), over het tweede economische aanpassingsprogramma voor Griekenland, vraagt het nieuwe programma veel van Griekenland en grijpt het op verschillende manieren diep in op de Griekse economie. Daarom is het volgens Nederland van groot belang dat er aandacht is voor structurele, op groei gerichte hervormingen en een overkoepelende groeistrategie, onder andere door maatregelen via structuurfondsen en de EIB, zodanig dat deze effectiever het groei- en concurrentievermogen van de Griekse economie versterken. Wel blijft het zaak dat Griekenland zelf het voortouw neemt om tot de noodzakelijke hervormingen te komen.

Ook blijft het uiteraard van belang dat de EU-middelen effectief en efficiënt worden besteed, inclusief deugdelijk financieel beheer: het verhogen van het bestedingstempo moet geen doel op zich worden.

Fiche 3: Mededeling Een strategie voor elektronisch aanbesteden

1. Algemene gegevens

Titel voorstel

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: Een strategie voor elektronisch aanbesteden.

Datum Commissiedocument

20 april 2012

Nr. Commissiedocument

COM(2012) 179

Pre-lex

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=201522

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board

Niet opgesteld.

Behandelingstraject Raad

Raad voor Concurrentievermogen

Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

2. Essentie voorstel

De Mededeling geeft een overzicht van de acties waarmee de Commissie de overschakeling op volledig elektronisch aanbesteden wil ondersteunen. Deze Strategie sluit aan bij bepalingen over het verplichte gebruik van elektronische middelen voor de communicatie tussen aanbestedende dienst en (potentiële) inschrijvers en gegadigden in voorstellen van de Commissie voor nieuwe richtlijnen op het gebied van het aanbesteden van (overheids)opdrachten¹. Naast deze wetgevende voorstellen zet de

¹ COM (2011) 896: Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende het gunnen van overheidsopdrachten en COM (2011) 895: Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad over het gunnen van opdrachten door de aanbestedende diensten werkzaam in de sectoren water, energievoorziening, vervoer en post. Uw Kamer is hierover geïnformeerd bij Kamerstuk TK 22 112, nr. 1345

Commissie met dit voorstel in op harmonisatie van technische vereisten en een nieuw wettelijk kader voor elektronische identificatie, authenticatie en handtekeningen.

Om de uitwisseling van goede praktijken te bevorderen wil de Commissie aanbevelingen over elektronisch-aanbestedingssystemen laten opstellen door een deskundigengroep en een rapport over de beste praktijken op het gebied van elektronische aanbesteding laten maken.

Om de ontplooiing van elektronisch-infrastructuur te ondersteunen wil de Commissie de oplossingen die zijn ontwikkeld in het kader van het proefproject PEPPOL (Plan European Public Procurement Online) ondersteunen. Ook wil de Commissie de door haar eerder voorgestelde Connecting Europe Facility² (CEF) en structuurfondsen gebruiken om de verdere ontwikkeling van elektronisch-aanbestedingsinfrastructuur te ondersteunen en het gebruik van Structuurfondsen voor de benutting van elektronisch aanbesteden stimuleren.

Om de belanghebbenden te informeren wil de Commissie een verspreidingsstrategie opstellen en een jaarlijkse conferentie over elektronisch aanbesteden organiseren.

Voor het monitoren van de toepassing van elektronische aanbesteding en de voordelen daarvan wil de Commissie een monitoringssysteem opzetten en jaarlijks een rapport over elektronisch aanbesteden publiceren.

De Commissie wil het goede voorbeeld geven door zelf halverwege 2015 over te schakelen op volledig elektronisch aanbesteden. Daarnaast zal de Commissie haar eigen elektronische aanbestedingstoepassingen beschikbaar stellen aan de lidstaten.

Tenslotte wil de Commissie internationale dialogen over elektronische aanbesteding openen met landen buiten de Europese Unie en actief relevante internationale normalisatieactiviteiten volgen.

3. Wat is de Nederlandse grondhouding ten aanzien van de bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit van deze mededeling en de eventueel daarin aangekondigde concrete wet- en regelgeving? Hoe schat Nederland de financiële gevolgen in, alsmede de gevolgen op het gebied van regeldruk en administratieve lasten?

a. Bevoegdheid:

Het aanbestedingsbeleid heeft betrekking op het terrein van de interne markt. Dit is een gedeelde bevoegdheid tussen EU en lidstaten (artikel 4, tweede lid, onder a, VWEU) Nederland kan zich hierin vinden.

² COM (2011) 665: Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de Connecting Europe Facility

b. Subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel: Het subsidiariteitsoordeel is positief. Het voorstel bestaat uit beleid gericht op het verbeteren van de toegankelijkheid van de verschillende Europese elektronisch-aanbestedingssystemen voor ondernemingen.

Het proportionaliteitsoordeel is positief. De voorstellen van de Commissie sluiten aan bij het doel om het gebruik van elektronische middelen bij de aanbesteding van (overheids)opdrachten te stimuleren.

c. Financiële gevolgen

De Commissie wil de door haar eerder voorgestelde Connecting Europe Facility (CEF) en structuurfondsen gebruiken om de verdere ontwikkeling van elektronisch-aanbestedingsinfrastructuur te ondersteunen en het gebruik van Structuurfondsen voor de benutting van elektronisch aanbesteden stimuleren. De onderhandelingen over eventuele inzet van deze fondsen maken voor wat betreft de financiële aspecten integraal onderdeel uit van de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader (MFK) 2014-2020. Nederland hecht eraan dat besprekingen over eventuele inzet van deze fondsen niet vooruitlopen op de integrale besluitvorming betreffende het MFK. De beleidsmatige inzet van Nederland bij de vormgeving van het programma zal ondersteunend moeten zijn aan de Nederlandse inzet in de MFK-onderhandelingen, te weten een substantiële vermindering van de Nederlandse afdrachten aan de EU en een hervormde begroting die is toegespitst op de prioriteiten van dit decennium. Binnen dit kader blijft vanzelfsprekend de ruimte bestaan om op de inhoud actief in te spelen op het verloop van de onderhandelingen.

d. Gevolgen regeldruk en administratieve lasten

Voor het bedrijfsleven levert het grotendeels digitaliseren van het aanbestedingsproces een lastenverlaging op. De omschakeling naar een volledig digitaal aanbestedingsproces veroorzaakt mogelijk in eerste instantie lasten voor aanbestedende diensten, maar dat verdient zich op termijn ook weer terug. Volgens de Europese Commissie zou een volledige overschakeling op elektronisch aanbesteden tussen de 50 en 75 miljard Euro per jaar kunnen opleveren als gevolg van lagere transactiekosten en dalende prijzen door extra mededinging. Het voorstel voor een nieuwe Aanbestedingswet³ bevat reeds de verplichting om (overheids)opdrachten elektronisch aan te kondigen. In de Europese voorstellen moeten ook de ter beschikkingstelling van documenten en de inschrijving elektronisch verlopen.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland is, net als de Commissie, groot voorstander van elektronisch aanbesteden. Het gebruik van elektronische middelen leidt tot een verlaging van de lasten voor zowel ondernemingen als voor aanbestedende diensten. Daarnaast vereenvoudigt elektronisch aanbesteden de toegang tot (overheids)opdrachten voor ondernemingen in het algemeen en het midden- en kleinbedrijf (MKB) in het bijzonder. Het stimuleren van elektronisch aanbesteden is van belang voor het verbeteren van de

³ Nieuwe regels omtrent aanbestedingen (Aanbestedingswet 20..), TK 32440, nr 2, liggen momenteel voor in de Eerste Kamer

werking van de digitale interne markt, één van de prioriteiten van Nederland voor de Europese groeiagenda.

Zoals ook is aangegeven in het BNC-fiche over de voorstellen van de Commissie voor nieuwe richtlijnen op het gebied van het aanbesteden van (overheids)opdrachten (zie noot 1), is het voor Nederland van het belang dat de elektronisch-aanbestedingsprocessen in de verschillende lidstaten tijdig en op voldoende wijze gestandaardiseerd zijn. Verschillen in technische vereisten vormen op dit moment nog een barrière voor Nederlandse bedrijven bij grensoverschrijdende aanbestedingen. De door de Commissie voorgestelde aanpak komt in belangrijke mate aan deze zorg van Nederland tegemoet. De voorgestelde maatregelen op het gebied van de harmonisatie van technische vereisten en het wettelijk kader voor elektronische identificatie, authenticatie en handtekeningen zijn van groot belang voor de toegang van Nederlandse bedrijven tot (overheids)opdrachten in andere lidstaten, evenals de acties op Europees niveau om de verspreiding van goede praktijken en de ontwikkeling van standaarden te stimuleren. Dit geldt ook voor het informeren van belanghebbenden over de voordelen van elektronisch aanbesteden. Nederland steunt de door de Commissie voorgestelde aanpak.

Volgens de Commissie leveren de acties ter monitoring van de toepassing van elektronisch aanbesteden gegevens op om het succes van het beleid vast te stellen en bijsturing waar nodig mogelijk te maken. Nederland kan hiermee instemmen.

Nederland ondersteunt het voornemen van de Commissie om zelf het goede voorbeeld te geven door vanaf midden 2015 (één jaar voor de termijn voor de lidstaten) de eigen opdrachten uitsluitend elektronisch aan te besteden.

De internationale context van de aanbesteding van (overheids)opdrachten wordt steeds belangrijker. Het is daarom verstandig om over elektronisch aanbesteden in dialoog te treden met de handelspartners van de EU en ontwikkelingen van relevante internationale standaardisatieactiviteiten te volgen.